

26. 7. 2001

ID: 10956

Doložení oprávnění jednat za právnickou osobu (z judikatury)

Oprávnění jednat za právnickou osobu musí být soudu prokázáno. Případná vada spočívající v nedostatku průkazu k jednání za právnickou osobu je - obdobně jako nedostatek procesní plné moci - odstranitelným nedostatkem podmínky řízení (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Dodatečné doložení tohoto oprávnění činí zhojenými i ty úkony, k nimž došlo předtím.

Oprávnění jednat za právnickou osobu musí být soudu prokázáno. Případná vada spočívající v nedostatku průkazu k jednání za právnickou osobu je - obdobně jako nedostatek procesní plné moci - odstranitelným nedostatkem podmínky řízení (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Dodatečné doložení tohoto oprávnění činí zhojenými i ty úkony, k nimž došlo předtím.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.6.2001, sp.zn. 20 Cdo 2560/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Stavebního bytového družstva R. proti žalovanému J. F., o zaplacení částky 3. 334.- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 25 C 251/98, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. května 2000, č. j. 21 Co 204/2000-28, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. května 2000, č. j. 21 Co 204/2000-28, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem se dne 29. 11. 1999, č. j. 25 C 251/98-19, zamítl žalobu na zaplacení částky 3. 334 .- Kč s příslušenstvím a rozhodl o nákladech řízení.

O odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 24. 5. 2000, č. j. 21 Co 204/2000-28, rozhodl tak, že řízení - s poukazem na ustanovení § 42 odst. 4, § 43 odst. 2 a § 211 o. s. ř. - zastavil. K odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že odvolání žalobce nebylo podepsáno statutárním orgánem žalobce, nýbrž Mgr. M. K., jeho pracovníci. Přes výzvu odvolacího soudu (učiněnou u jednání konaného v jiné věci u tohoto soudu pod sp. zn. 21 Co 244/2000) žalobce nedoložil, že jmenovaná je oprávněna jeho jménem jednat před soudem. Protože uvedený nedostatek brání dalšímu pokračování v odvolacím řízení, odvolací soud je zastavil.

Usnesení odvolacího soudu napadl žalobce (zastoupen zaměstnankyní, mající právnické vzdělání) včasným dovoláním, jehož přípustnost opřel o ustanovení § 238a odst. 1 písm. f) o. s. ř., a v němž uplatněný dovolací důvod podřadil § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. Naplnění uvedeného dovolacího

důvodu spatřuje ve vadě upravené v § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. (účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem). Odvolacímu soudu vytýká, že v dané věci nebyl vyzván k odstranění vady odvolání (doložení jednatelského oprávnění Mgr. K.) a že mu nebyla poskytnuta lhůta k jejímu odstranění. Výzva k odstranění vady odvolání, učiněná odvolacím soudem, se týkala řízení v jiné věci a nebyla zde dána ani totožnost účastníků. Dovolatel dovozuje, že soud nemůže „bez dalšího použít skutkové zjištění z jednoho sporu ve sporu jiném“, a že závěr odvolacího soudu o důvodech pro zastavení odvolacího řízení v dané věci „nemá oporu ve skutečnostech zjištěných zákonným způsobem“. Podle názoru dovolatele odvolací soud tak porušil ustanovení § 43 odst. 2 a § 211 o. s. ř. K dovolání přiložil kopii plné moci, datované 18. 11. 1994, jíž žalobce zmocňuje Mgr. M. K. k zastupování před soudy, jakož i ke všem úkonům, které s tímto zastupováním souvisejí. Navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření k dovolání nebylo podáno.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001 - dále též jen o. s. ř.).

Dovolání je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. f) o. s. ř. a je i důvodné.

Ve smyslu ustanovení § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil. K vadám uvedeným v § 237 o. s. ř. a k tzv. jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř.) dovolací soud přihlédne, i když nebyly v dovolání uplatněny.

Dovolatel výslovně v dovolání uplatňuje vadu řízení upravenou v § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. Podle uvedeného ustanovení je dovolání přípustné (i důvodné), jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

Odnětím možnosti jednat před soudem je takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu tohoto ustanovení jde jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování (srov. též rozhodnutí uveřejněná ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1998, pod čísly 27 a 49). Hodnotící úsudek soudu, projevený v rozhodnutí - v dané věci opřený o závěr, že odvolání trpí vadou, bránící jeho věcnému projednání - tedy není nesprávným postupem soudu „v průběhu řízení“ (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 1997, sp. zn. 2 Cdon 887/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 5, ročník 1998, pod pořadovým číslem 42).

Z uvedeného je zřejmé, že řízení v dané věci vadou upravenou v § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. postiženo není. Jiné vady vyjmenované v § 237 odst. 1 o. s. ř. pak v dovolání nebyly tvrzeny a z obsahu spisu se nepodávají.

Dovolací námitky však obsahově (§ 41 odst. 2 o. s. ř.) naplňují dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř., tj. že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Podle § 209 věty první o. s. ř. předseda senátu soudu prvního stupně dbá o odstranění vad odvolání. Postupuje přitom podle § 43 odst. 1 a 2 o. s. ř. - usnesením (proti němuž není odvolání přípustné - § 202 odst. 1 písm. d/ o. s. ř.) vyzve účastníka, aby nesprávné nebo neplné podání bylo opraveno nebo doplněno, a poučí také účastníky v jakém směru má být oprava nebo doplnění provedeno. Není-li přes výzvu předsedy senátu podání opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení zastaví. O těchto následcích musí být účastník poučen. K odstranění vad podání zákon účastníkům nestanoví žádnou lhůtu; určí ji tedy podle § 55 o. s. ř. předseda senátu. Zastavení řízení podle ustanovení § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. (odvolacího řízení - § 211 o. s. ř.) nelze spojovat s vadou procesního podání účastníka, na kterou soud neupozornil nebo ve vztahu ke které nepodal konkrétní poučení o způsobu jejího odstranění (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 1997, sp. zn. 2 Cdon 308/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 12, ročník 1997, pod pořadovým číslem 91). Důvodem zastavení odvolacího řízení je pouze taková vada, jejíž neodstranění brání pokračování v odvolacím řízení (srov. odůvodnění rozhodnutí publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1999, pod pořadovým číslem 36).

Oprávnění jednat za právnickou osobu před soudem je upraveno v ustanovení § 21 odst. 1 o. s. ř., podle kterého za ni jedná statutární orgán nebo (kterýkoli) pracovník (člen), který prokáže, že je k tomu oprávněn. Za právnickou osobu může současně jednat toliko jediná fyzická osoba; střídání těchto osob (např. v jednotlivých fázích řízení před soudy I. a II. stupně) není vyloučeno.

Oprávnění jednat za právnickou osobu musí být soudu prokázáno. Případná vada spočívající v nedostatku průkazu k jednání za právnickou osobu je - obdobně jako nedostatek procesní plné moci - odstranitelným недостатkem podmínky řízení (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Dodatečné doložení tohoto oprávnění činí zhojenými i ty úkony, k nimž došlo předtím.

V posuzované věci žalobce podal odvolání (č. l. 21, 22) datované dnem 7. 1. 2000, které bylo opatřeno razítkem žalobce a podepsáno jménem „Mgr. M. K., vedoucí právního, členského a bytového odd.". Z obsahu spisu vyplývá, že za žalobce jednala v řízení před soudem I. stupně JUDr. H. V. na základě pověření ze dne 20. 4. 1998, obsaženého ve spise (viz protokol o jednání před obvodním soudem, konaném dne 29. 11. 1999 - č. l. 17 spisu). Ze spisu se nepodává, že by soud prvního stupně postupoval ve smyslu § 209 o. s. ř. a vyzval odvolatele k odstranění nedostatku jeho podání (doložení oprávnění Mgr. M. K. jednat za žalobce). Součástí spisu (č. l. 27) je pak protokol o jednání před odvolacím soudem (Městským soudem v Praze), konaném dne 16. 5. 2000 v právní věci žalobce SBD R. proti žalovanému ing. V. K. pod sp. zn. 21 Co 244/2000, z něhož vyplývá, že odvolací soud usnesením z uvedeného dne vyzval v této věci „zástupkyni" žalobce JUDr. H. V., aby do tří dnů předložila „zplnomocnění od družstva pro podání odvolání pro paní K.". Současně ji upozornil, že tyto nedostatky jsou i v jiných věcech vedených u tohoto soudu, mimo jiné i ve věci pod sp. zn. 21 Co 204/2000 proti J. F., jakož i na to, že „pokud tyto nedostatky nebudou odstraněny, zvolí odvolací soud

další procesní postup".

Z uvedeného vyplývá, že soud prvního stupně nepostupoval při odstranění vad správně. Pokud odvolací soud - jehož „upozornění“ dané žalobci v jiné věci neodpovídalo ustanovení § 43 o. s. ř. - za této procesní situace řízení zastavil, zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř.).

Protože usnesení odvolacího soudu není správné, Nejvyšší soud je zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem, odst. 2 věta první o. s. ř.). V této souvislosti je však třeba uvést, že podáním žalobce datovaným 30. 6. 2000 (č. l. 30 a 31 spisu) došlo ke zhojení uváděné vady odvolání, a to předložením průkazu oprávnění Mgr. M. K. jednat za žalobce. Opětovná výzva k odstranění tohoto nedostatku odvolání by proto již byla bezpředmětná.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Blankosměnka](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada](#)
- [Směnečný a šekový platební rozkaz, prominutí zmeškání lhůty \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o dílo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Veřejné zakázky](#)
- [Výklad právních předpisů, přepravní smlouva](#)
- [Smluvní pokuta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)